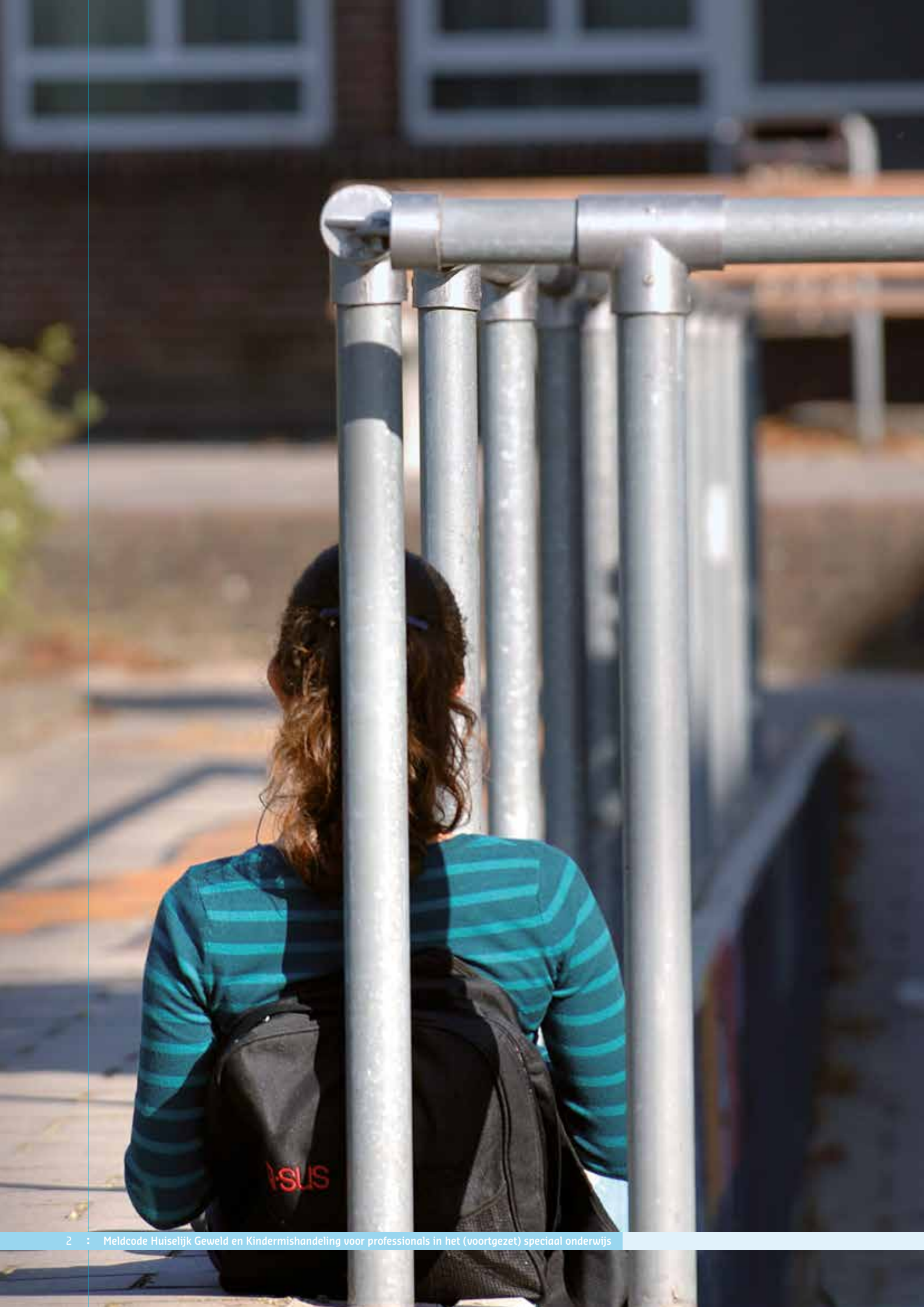

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling voor professionals in het (voortgezet) speciaal onderwijs

Inpassen van de meldcode
in de ondersteuningsroute van het
(voortgezet) speciaal onderwijs

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

De Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling treedt naar verwachting in 2012 in werking. Beroepsgroepen die te maken kunnen krijgen met geweld in afhankelijkheidsrelaties zijn dan wettelijk verplicht om met een meldcode te gaan werken. Dit gaat gelden in de (jeugd)gezondheidszorg, het onderwijs, de kinderopvang, de jeugdzorg, de maatschappelijke ondersteuning en voor politie en justitie.

Het gebruik van een meldcode geeft professionals houvast bij het signaleren en in gang zetten van interventies en zorgt voor meer en betere meldingen bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) en het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG). Er is een basismodel meldcode beschikbaar. Beroepsgroepen en organisaties kunnen het basismodel als 'onderlegger' gebruiken voor het opstellen van hun eigen meldcode. De meldcode beschrijft concreet en nauwkeurig over welke doelgroep het gaat, wat de rol van de beroepskracht is, wie wanneer welke stappen zet en welke functionarissen men desgewenst kan raadplegen. Professionals zijn verplicht zich zo nodig te scholen in het gebruik van de meldcode.

De stappen in de meldcode zijn goed in te passen in de ondersteuningsroute van het (voortgezet) speciaal onderwijs. Hiervoor zijn geen nieuwe structuren of procedures nodig. In deze brochure plaatsen we de verplichte stappen van de meldcode in de ondersteuningsroute en lichten enkele voor het onderwijs specifieke thema's toe.

Geweld in afhankelijkheidsrelaties

De meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (HG&K) heeft betrekking op alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties, zoals mishandeling, seksueel geweld, genitale verminking, eerge-relateerd geweld en ouder(en)mishandeling. De meldcode heeft tot doel kinderen en jongeren, die te maken hebben met een vorm van geweld of mishandeling, eerder passende hulp te bieden, zodat een einde komt aan de (bedreigende) situatie. Hiertoe biedt de meldcode stappen en handvatten aan professionals voor signalering en het handelen bij (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling. De doelgroepen zijn zowel slachtoffers, als getuigen en (vermoedelijke) daders.

Intimidatie of geweld (waaronder ongewenste intimiteiten) door beroepskrachten zijn niet opgenomen in de meldcode. Scholen zijn conform ARBO wetgeving al wettelijk verplicht hiervoor een protocol te hebben. Bij vermoeden van een zedenmisdrijf geldt een meldplicht voor het personeel en een aangifteplicht voor het bevoegd gezag/bestuur, na overleg met de Vertrouwensinspectie (Wet bestrijding seksueel misbruik en seksuele intimidatie).

Zie ook www.ppsi.nl.

Criteria voor de inspectie

In het kader van haar toezichthoudende taak zal de inspectie scholen op drie punten bevragen, om te bepalen of zij voldoen aan hun plicht met betrekking tot de meldcode:

- › het beschikken over een meldcode;
- › de randvoorwaarden voor toepassing ervan;
- › de feitelijke toepassing van de meldcode.

Verplichte meldcode is iets anders dan een meldplicht

Scholen zijn dus verplicht een meldcode te hebben en toe te passen. Het bestuur dient het gebruik van de meldcode te bevorderen. Maar een verplichte meldcode is iets anders dan een meldplicht. Bij een meldplicht **moet** de professional zijn vermoeden van geweld melden bij andere instanties, bijvoorbeeld bij een Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of een Steunpunt Huiselijk Geweld. Die verplichting bestaat niet bij een meldcode. Door te werken met een meldcode blijft de beslissing om vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling wel of niet te melden, berusten bij de professional. Bij signalering, zorgen en vermoedens van kindermishandeling geldt in feite dezelfde regel als bij Eerste Hulp Bij Ongelukken: hoe ernstiger de situatie is, hoe minder je zelf moet doen. Wat je dan wél moet doen, is anderen met specifieke expertise inschakelen. De stappen in een meldcode bieden houvast bij die afweging. In het (voortgezet) speciaal onderwijs kan die afweging worden gemaakt samen met de partners in de Commissie voor de Begeleiding (CvB) of het zorg- en adviesteam (ZAT).

Basismodel meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Het basismodel biedt een stappenplan voor het handelen bij signalen of vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling. Die stappen zijn:

1. In kaart brengen van signalen;
2. Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van het AMK of SHG;
3. Gesprek met de cliënt, de leerling;
4. Wegen van het geweld of de mishandeling;
5. Beslissen: hulp organiseren en/of melden.

De ondersteuningsstructuur in het (voortgezet) speciaal onderwijs

De ondersteuningsstructuur in het (voortgezet) speciaal onderwijs kent verschillende functionarissen die achtereenvolgens ingeschakeld worden wanneer de problematiek van leerlingen gezien zwaarte en complexiteit daar om vraagt:

- › Leraren/mentoren zijn de spil van de begeleiding binnen de school en eerste aanspreekpunt voor leerlingen, ouders en collega's.
- › Intern begeleiders of zorgcoördinatoren en schoolpsychologen zijn eerste aanspreekpunt voor leraren/mentoren. Vaak is er een klein zorgoverleg of kleine CvB dat zorgt voor 'smalle' multidisciplinaire weging en afstemming.
- › In de Commissie voor de Begeleiding (CvB) is aanvullende expertise gebundeld. Hierin is in ieder geval de jeugdgezondheidszorg, en vaak ook het schoolmaatschappelijk werk, vertegenwoordigd.
- › Voor een nog 'bredere' weging en afstemming wordt de CvB uitgebreid met andere partners. Je kunt dan spreken van een zorg- en adviesteam (ZAT). Het ZAT kan besluiten tot extra begeleiding, onderwijszorg en hulpverlening.

De CvB en het ZAT zijn de aangewezen plekken voor het wegen van de signalen van kindermishandeling en huiselijk geweld. Hier kunnen de signalen van de school gedeeld worden met de zorgpartners om tot een afgewogen aanpak te komen.

De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in de ondersteuningsroute van het (V)SO

In het volgende schema hebben wij de stappen van het basismodel van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling vertaald naar het (voortgezet) speciaal onderwijs. Het is goed om u bij het lezen te realiseren dat de volgorde van de stappen in de meldcode niet dwingend is. Waar het om gaat, is dat de beroepskracht op enig moment in het proces alle stappen van de meldcode heeft doorlopen, voordat hij besluit om een melding te doen. De kern is dat bij zorgen een onderwijskracht of

andere professional deze zorgen deelt, leerling en ouders betreft, signalen gewogen worden en er een beslissing over de aanpak komt. Zo zal het in sommige gevallen voor de hand liggen om meteen met de ouders in gesprek te gaan over bepaalde signalen. Maar in andere gevallen zal een onderwijskracht eerst overleg willen plegen met de CvB of het ZAT. Ook kunnen stappen vaker gezet worden. Scholen hebben van meet af aan de opdracht om met leerlingen en ouders te spreken over de ontwikkeling van de jeugdige. Dit betekent dat school gedurende het hele traject van zorgen om huiselijk geweld en kindermishandeling tot aanpak in gesprek blijft met de leerling en ouders over de te ondernemen stappen.

Stappen meldcode	Ondersteuningsstructuur (V)SO
<p>Stap 1: In kaart brengen van signalen</p> <p>Stap 3: Gesprek met de cliënt</p>	<p>Observeren, signaleren en begeleiden Het dagelijks (pedagogisch) handelen biedt de basis voor het in kaart brengen van signalen van kindermishandeling of huiselijk geweld.</p> <p>Bij vermoedens/zorgen/signalen: > Noteer van meet af aan signalen en concreet waarneembaar gedrag. > Pols de leerling om situatie verder in kaart te brengen. > Weeg af of ook bij ouders signalen kunnen worden geïnventariseerd of dat eerst de zorgverantwoordelijke wordt ingeschakeld.</p>
<p>Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van AMK of SHG</p> <p>Stap 3: Gesprek met de cliënt</p>	<p>Zorgverantwoordelijke inschakelen De signaleerder overlegt met de zorgverantwoordelijke (IB-er, zorgcoördinator, schoolpsycholoog, directeur). Er vindt een check plaats of collega's ook dezelfde gedragingen/signalen waarnemen.</p> <p>Evt. raadpleging AMK of SHG. Gesprek met ouders wordt aangegaan.</p>
<p>Stap 3: Gesprek met de cliënt</p> <p>Stap 3: Gesprek met de cliënt</p>	<p>Samenwerken met ouders Samenwerken met ouders en leerlingen is als basisvoorwaarde ingebed in het algemeen beleid van de school. Dit biedt de basis voor de betrokkenheid van ouders gedurende het hele traject van de meldcode. Gedrag en signalen worden besproken en gedurende alle verdere stappen in het traject vindt overleg en terugkoppeling plaats.</p>
<p>Stap 4: Weging van het geweld of de mishandeling</p> <p>Stap 3: Gesprek met de cliënt</p>	<p>CvB en ZAT De CvB en/of de partners in het ZAT bespreken en wegen signalen, waarnemingen collega's en uitkomsten van gesprek(ken) met ouders (en leerling).</p>
<p>Stap 5: Beslissen; hulp organiseren en/of melden</p> <p>Stap 3: Gesprek met de cliënt</p>	<p>CvB en ZAT De partners in de CvB en/of ZAT beslissen na weging verdere acties. Terugkoppeling naar leerling en ouders (indien niet aanwezig). Terugkoppelen naar signaleerder.</p>
<p>Volgen</p>	<p>Cyclisch en planmatig werken Situatie wordt gevolgd, ongeacht welke beslissing er genomen is. Bij aanhoudende of nieuwe zorgen of als hulp geen effect heeft, dan wordt meldcode weer gehanteerd.</p>

In kaart brengen van signalen

Het (voortgezet) speciaal onderwijs heeft te maken met kinderen met speciale onderwijs(zorg) behoeften en speelt in op specifieke belemmeringen in de ontwikkeling. De leerkrachten hebben daarin een sleutelrol. Zij handelen en voeren uit, signaleren, nemen waar, toetsen en stellen bij. Bij kinderen waarbij al extra onderwijsbehoefte is geconstateerd, zoals bij de leerlingen in het (voortgezet) speciaal onderwijs, is er al veel in kaart gebracht. Het is zaak alert te blijven op eventuele veranderingen in leerprestaties, gedrag en werkhouding. Bij kinderen met een beperking of stoornis kunnen signalen bovendien ook wijzen op de onderliggende beperking of stoornis. Een leerling met autisme, die schrikt als je haar onverwacht aanraakt, bijvoorbeeld. Ligt het nu aan de stoornis of wijst dit gedrag toch richting kindermishandeling of huiselijk geweld?

Leerkrachten en mentoren komen bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling als eerste in actie. Voor het in kaart brengen van signalen vormt het pedagogisch en didactisch handelen in de groep de basis. Het is belangrijk de mogelijkheden van het leerlingvolgsysteem, ook op sociaal-emotioneel gebied, goed te gebruiken.

In dit stadium is informatie vanuit de leerling zelf en de ouders van belang om de situatie verder in kaart te brengen. Wanneer signalen wijzen op mogelijke kindermishandeling en/of huiselijk geweld en er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de leerling risico loopt bij het bespreken van de zorgen met zijn ouders, gaat men snel over tot collegiale consultatie (stap 2). Dat is vooral aan de orde als er door de leerling rechtstreeks met de mentor of leerkracht is gesproken over een bedreigende thuissituatie.

Collegiale consultatie

De zorgverantwoordelijke in de school is het eerste aanspreekpunt als het gaat om leerlingzorg. Zo ook voor het delen van zorgen om een leerling in het kader van kindermishandeling en huiselijk geweld. Samen met de zorgverantwoordelijke worden signalen vanuit verschillende bronnen geordend en verbonden aan de reeds beschikbare informatie. Leerlingbesprekingen of interne overleggen zijn aangewezen plekken om dit efficiënt te doen. Er wordt stilgestaan bij de vervolgstappen, de betrokkenheid van de CvB en het ZAT. Ook het betrekken van de leerling en ouders/wettelijk vertegenwoordigers bij het traject krijgt hier weer aandacht.

Eventueel besluit men het AMK of het SHG te consulteren over de vastgestelde zorgen. Ook bestaat er de mogelijkheid om een risicomelding in de Verwijsindex (VIR) te doen. Organisaties, aangesloten op de Verwijsindex, kunnen een signaal afgeven. Als er meerdere partijen zijn die zich zorgen maken, dan worden die partijen van elkaars zorgen op de hoogte gesteld. Elders kunnen ook signalen zijn opgevangen en tot een 'niet pluis gevoel' hebben geleid. Op deze manier komen afzonderlijke signalen van organisaties bij elkaar en bij een match is snel contact met partners mogelijk. Het (voortgezet) speciaal onderwijs is nu vaak nog niet betrokken bij de Verwijsindex, maar in het kader van Passend Onderwijs en de rol die de gemeente daarin speelt, zal dit veranderen. De leden van de CvB (jeugdarts of maatschappelijk werker) kunnen eveneens de schakel tot de Verwijsindex vormen.

Gesprek met de cliënt

In het onderwijs is de cliënt de leerling en diens ouders of wettelijk vertegenwoordigers. Afhankelijk van de situatie en de leeftijd van de leerling, wordt met de leerling gesproken. Uitgangspunt is om de ouders zo snel mogelijk bij de zorgen te betrekken.

Aangezien er in het traject meerdere stappen gezet worden en de betrokkenheid van leerling en ouders belangrijk is, zullen meerdere gesprekken gevoerd worden. Het eerste contact met leerling en ouders gaat over het in kaart brengen van de situatie. Als de veiligheid van de leerling of die van anderen in het geding is, volgt een afweging op welke wijze en wanneer de ouders te betrekken. Leerkracht en/of zorgverantwoordelijke delen signalen en zorgen, gaan in op de door hen verzamelde informatie, bespreken de ontwikkeling van de leerling en vragen door naar de leefsituatie van de

leerling. Zorgen worden verduidelijkt, ontkracht of bevestigd. Deze gesprekken zijn daarnaast ook bedoeld om de verdere aanpak en de te nemen stappen te bespreken. Ook bieden de gesprekken de gelegenheid om toestemming te vragen om een en ander in het ZAT te bespreken.

Weging

In het (voortgezet) speciaal onderwijs is de CvB verantwoordelijk voor de leerlingbegeleiding en dient op de hoogte te zijn van signalen van kindermishandeling en huiselijk geweld. De CvB en/of het ZAT (waar de CvB het kernteam van vormt) wegen de aard en ernst van de signalen en het risico op kindermishandeling of huiselijk geweld multidisciplinair af. De expertise van de partners wordt hiermee gebundeld en optimaal benut. Vervolgens stelt men een afgestemde aanpak vast, gericht op ondersteuning van de leerling, de ouders en de school. In het ZAT is de hiervoor benodigde, specialis-tische hulp aanwezig. Zo nodig kan er extra onderzoek plaatsvinden, een diagnose gesteld worden en kan men het voorwerk voor indicaties voor jeugdzorg doen. Zo komt de speciale zorg van die instel-lingen op gang.

Beslissen

De CvB of het ZAT organiseert de noodzakelijke hulp en geeft handelingsadviezen aan de school. Het voordeel om de beslissing in het ZAT neer te leggen is de mogelijkheid om op reeds aanwezige onder-steuning af te stemmen en verdere ondersteuning direct door partners op te laten pakken.

De deelnemers in de CvB / ZAT overleggen of en door wie er gemeld wordt bij het AMK. Met het AMK bespreekt men wat de CvB of het ZAT na de melding, binnen de grenzen van de gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kan doen om de betrokkenen tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen.

Het is in principe de verantwoordelijke schoolfunctionaris die met de ouders over de uitkomst van de bespreking in de CvB/ZAT in gesprek gaat.

Volgen

Ongeacht welke beslissing er genomen is, wordt de situatie gevolgd. Hier worden duidelijk afspraken over gemaakt. Zo is er afgesproken wie de zorg coördineert op het moment dat hulp in gang gezet wordt. De CvB/ ZAT volgt de effecten van deze hulp en stelt de aanpak zo nodig bij. Tenslotte biedt men nazorg en evalueert men de aanpak. Bij aanhoudende of nieuwe zorgen of als hulp geen effect heeft, dan wordt de meldcode weer gehanteerd. Zo kan bijvoorbeeld alsnog besloten worden tot een melding bij het AMK of SHG.

Aandachtspunten en dilemma's

Hoewel de stappen van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling eenvoudig in te passen zijn in de bestaande ondersteuningsroute, zijn er nog enkele punten die specifieke aandacht vragen.

Preventie

De school heeft een preventieve taak ten opzichte van onveilige situaties, zoals kindermishandeling en huiselijk geweld, en het adequaat handelen hierbij. Dit gebeurt allereerst in het bredere kader van omgaan met elkaar, weerbaarheid, sociale vaardigheden, pesten, veiligheid, e.d. Ook kan de school expliciet aandacht aan het onderwerp 'huiselijk geweld' of 'kindermishandeling' besteden. Hierbij heeft school meestal een van de volgende doelen voor ogen:

- Jeugdigen worden zich ervan bewust dat geslagen, geschopt en vernederd worden door volwassenen niet normaal is. De volwassenen die dit doen hebben zelf problemen. Het is niet de schuld van het kind. Vaak houden kinderen het geheim (uit schaamte of angst voor wraak), maar het is beter dat zij erover vertellen (aan de leerkracht/mentor), die hen verder kunnen helpen.
- Jeugdigen leren wat hun (universele) rechten als kind zijn. Wat huiselijk geweld en kindermishandeling is en wat er allemaal onder valt. Het feit dat er een wettelijk verbod is op geweld in de opvoeding en het slaan en treiteren van kinderen (ook als ouders uit een ander land komen). De leerkracht/mentor er is om te luisteren en hen te steunen bij nare geheimen. De school weet wie verder kan helpen.
- Jeugdigen durven en kunnen hun eigen grenzen bepalen en aangeven wat wel en niet mag. Ze vormen een eigen mening over huiselijk geweld, kinderrechten, leren hoe hulp te vragen voor een vriend(innet)je, broertje, zusje of zichzelf bij de leerkracht of een andere volwassene.

Scholen, zeker die in het (voortgezet) speciaal onderwijs, kunnen dus een belangrijke rol spelen in het voorlichten en weerbaar maken van kinderen als het gaat om kindermishandeling en huiselijk geweld.

Signaleren in de school

Voorwaardelijk voor adequate signalering is een goed uitgewerkte ondersteuningsstructuur waarin taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van alle betrokkenen in de ondersteuningsroute goed zijn uitgelijnd. Maar even belangrijk is de wijze waarop de professionals in de school de ondersteuningsstructuur invullen: de schoolcultuur.

Daarnaast vraagt het hanteren van de meldcode dat leerkrachten 'signaalgevoelig' en 'aanpakbereid' zijn. Kindermishandeling, huiselijk geweld, eengerelateerd geweld, loverboys of oudermishandeling zijn beladen onderwerpen waarvoor direct betrokkenen zich vaak schamen en zwijgen. Jongeren of kinderen (en/of hun ouders) kaarten deze onderwerpen uit zichzelf niet gemakkelijk aan. Dit speelt niet alleen voor de direct betrokkenen maar ook voor zogenaamde 'omstanders', zoals professionals in het onderwijs. Als op dit terrein handelingsverlegenheid heerst, dan is het van belang om aandacht te besteden aan het vergroten van de vaardigheid van leerkrachten om dergelijke signalen niet alleen op te pikken maar er ook iets mee te doen. Voor leerkrachten in het (voortgezet) speciaal onderwijs

vraagt dat om een bepaalde vasthoudendheid en om geen genoegen te nemen met het feit dat een leerling bijvoorbeeld al contact met jeugdzorg heeft. Als de leerkracht of anderen in de school zorgen blijven houden dan is opnieuw actie geboden.

Professionals zijn verplicht zich zo nodig te scholen in het gebruik van de meldcode. Het beste kan dit schoolbreed opgepakt worden, juist omdat het om een aspect van de schoolcultuur gaat. Bovendien is signaleren van kindermishandeling geen geïsoleerd gegeven. Het is onderdeel van de bredere signalering van belemmeringen in de ontwikkeling. Gezinnen van jeugdigen in het (voortgezet) speciaal onderwijs hebben meer dan andere gezinnen te maken met problemen die ook in de opvoeding en thuissituatie doorwerken. Mishandeling en geweld komen vaak voort uit opvoedingsonmacht en escalatie van andere gezinsproblemen. Signaleren van lichtere vormen van opvoed- en gezinsproblemen door leerkrachten is dan ook van belang.

Communiceren met ouders

De ouders/verzorgers van elke leerling zijn de eerste samenwerkingspartners voor de school. Het actief in gesprek gaan met de leerling en zijn ouders/verzorgers is essentieel. Vooral bij gevoelige onderwerpen als (vermoedens van) kindermishandeling en huiselijk geweld is het noodzakelijk te investeren in het contact met de leerling en zijn omgeving (ouders/wettelijk vertegenwoordigers) en bij elke stap met hen in gesprek te blijven. Kloppen de vermoedens, (h)erkent men de signalen, is opschaling noodzakelijk, is de geboden hulp effectief? Ook is het belangrijk dat de school in gesprek blijft met de ouders als het AMK ingeschakeld is of als er hulpverlening is gestart. Wanneer leerling/ouders meewerken bij het zoeken naar een oplossing, maakt dat de kansen op succes aanmerkelijk groter.

Melden bij het AMK/SHG

Als in de CvB of het ZAT wordt vastgesteld dat er reële vermoedens bestaan van mishandeling of huiselijk geweld maar (verdere) inzet van hulpverlening geen verbetering brengt, zal besloten worden tot een melding bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK)/Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG). Een melding bij het AMK/SHG wordt in principe op naam gedaan. Het AMK/SHG zal in het daaropvolgende contact met de leerling/ouders kenbaar maken wie de melding heeft gedaan. De melder kan dan te maken krijgen met afwijzende en agressieve reacties van de leerling/ouders met als gevolg een volledig gebrek aan medewerking. Professionals in de school zijn daarom vaak terughoudend als het gaat om een melding bij het AMK/SHG. Het risico bestaat namelijk dat de schoolloopbaan in het gedrang komt en dat daardoor de problemen alleen maar groter worden. Het is om die reden aan te bevelen om één van de partners in het ZAT te vragen de melding te doen. Soms is lastig te bepalen wie dat het beste kan doen omdat ook hulpverleners van buiten de school belang kunnen hebben bij het in stand houden van een vertrouwensrelatie met de leerling/ouders. In sommige gevallen heeft een beroepskracht, zoals een docent, huisarts of maatschappelijk werker, op grond van wettelijke regels het recht om anoniem te blijven ten opzichte van het gezin. Namelijk wanneer bekendmaking van uw identiteit:

- een bedreiging vormt of kan vormen voor het kind of voor andere (minderjarige) kinderen in het gezin;
- een bedreiging vormt of kan vormen voor uzelf of voor andere medewerker, of
- uw vertrouwensrelatie met het gezin verstoort of kan verstoren.

Ook dit zal in de CvB/ZAT besproken worden en beargumenteerd worden voorgelegd aan het AMK/SHG. Als met u is afgesproken dat u anoniem blijft voor het gezin, dan zorgt het AMK ervoor dat uw informatie zo in het dossier wordt opgeslagen, dat de leerling/ouders ook uit het dossier uw identiteit niet kunnen achterhalen.

De meest wenselijke situatie is dat het voornemen om te melden bij het AMK vooraf met de ouders wordt besproken. Als een leerling 12 jaar of ouder is wordt dit ook met hem of haar besproken, voor zover dat gezien de beperkingen van de leerling mogelijk is. Als ouders niet mee willen werken, dan volstaat het 'informer' van ouders.

De melding wordt onderbouwd met zoveel mogelijk feiten en gebeurtenissen die geconstateerd zijn door de school en de zorgpartners. Het ZAT overlegt bij de melding met het AMK/SHG wat zij na de melding, binnen de grenzen van hun gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kunnen doen om de leerling en de gezinsleden tegen het risico van huiselijk geweld of kindermishandeling te beschermen of escalatie te voorkomen. Het AMK/SHG is verplicht om de melder te informeren over de stappen die zijn gezet om de situatie voor de leerling te verbeteren. Daarbij geldt als regel dat de mate waarin u betrokken bent bij het gezin, bepalend is voor de hoeveelheid informatie die het AMK/SHG u verstrekt.

Wanneer er door inzet vanuit het ZAT hulpverlening op gang komt die het gewenste resultaat oplevert, is een melding bij het AMK/SHG niet meer nodig. Het gaat immers primair om het aanpakken van het probleem en niet om het registreren van het aantal gevallen van kindermishandeling en huiselijk geweld. Uiteraard is het wel noodzakelijk om vast te stellen dat mishandeling en geweld zijn gestopt. Zo niet, dan is melding bij het AMK/SHG weer aan de orde.

Nuttige informatie

Het basismodel voor de meldcode en andere relevante informatie over bijvoorbeeld trainingen en e-learning modules is te vinden op de website www.meldcode.nl.

Relevante en bondige achtergrondinformatie is te vinden op www.protocolkindermishandeling.nl onder 'protocol'.

Kijk ook eens op:

› **www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kindermishandeling**

Hier is onder andere het basismodel voor de meldcode te vinden.

› **www.ppsi.nl**

In opdracht van het Ministerie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap werkt het Project Preventie Seksuele Intimidatie (PPSI/APS), aan het voorkomen en bestrijden van ongewenste omgangsvormen in het onderwijs én het adequaat behandelen van klachten voortkomend uit de onderwijssituatie.

› **www.thenextpage.nl**

Een e-learning module voor leerkrachten en IB'ers.

› **www.safeyousafeme.nl**

Een uitgebreid programma met informatie voor scholen, ouders en kinderen.

› **www.friesemeldcode.nl**

Onder andere gesprektips.

› **<http://ltak.nl> en <http://lvak.nl>**

Informatie over trainingen.

Contact

Het Landelijk Steunpunt ZAT van het Nederlands Jeugdinstituut biedt ondersteuning aan scholen, gemeenten, schoolbesturen en beroepskrachten die betrokken zijn bij een sluitende ondersteuningsstructuur in en om het (voortgezet) speciaal onderwijs.

Het steunpunt biedt informatie, kwaliteitsinstrumenten, ondersteuningsactiviteiten en maatwerk voor alle betrokkenen. Heeft u vragen of behoefte aan ondersteuning?

Neem dan contact op met Gerard Bouma, adviseur Onderwijs & Jeugdzorg, via telefoonnummer 030 - 230 67 41 of stuur een e-mail naar g.bouma@nji.nl.

Voor meer informatie kunt u ook terecht op onze website www.zat.nl.

© 2012 Nederlands Jeugdinstituut

Foto's:

Marcel van den Bergh
Marsel Loermans
Bettina Neumann
Peter de Wit

Nederlands
Jeugd
instituut

Nederlands Jeugdinstituut

Postbus 19221
3501 DE Utrecht
030 - 230 63 44
website www.nji.nl
e-mail info@nji.nl